

Független Magyarország

Egy szám
15
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felolós szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre — 800 K
Vidékre negyedévre — 1000 K

Egy szám
15
korona

Választási mozgalmak.

Megjelentek az első fecskék. A választási mozgalmak az egységes párt indította meg azzal a felhívással, amely ma lapunk nyitott rovatóban jelenik meg és amelyben meghívja a város közönségét az Ipartestületben tartandó jelölő gyűlésre. A jelölő gyűlés holnap, vasárnap 11 órakor lesz és kétségtelen, hogy a kormánypártnak ki lesz a jelöltje. A kormánypárt jelöltje minden bizonnyal Valkó Lajos kereskedelmiügyi miniszter lesz.

Az ellenzéki polgárság sem ülölberakott kézzel. A munka itt is teljes erővel folyik. Az ellenzéki polgárság dr. Kiss Györgyöt, a múlt választáson kisebbségben maradt volt jelöltet állítja sorompóba.

A választási küzdelmek előhírnökei már más formákban is jelentkeznek. Tegnap Baján járt Esztergályos János szocialdemokrata nemzetgyűlési képviselő, aki a bajai munkásság hangulata és ereje iránt érdeklődött. Valószínű, hogy itt szerzett tapasztalatai fognak döntő befolyással lenni Rády Sándor szocialistának jelölésére, vagy fel nem lépése dolgában.

Ugy értesültünk, hogy Pakots József Vázsonyi-párti képviselő Bajára érkezik. Pakotsnak itt sem ismerősei, sem egyéb összeköttetései nincsenek, tehát valószínű, hogy utazása összefüggésben áll a bajai időközi képviselő választással.

Jelentkeznek a budapesti önjelöltek és stréberek is, akik keresnek valami módon összeköttetést a bajai polgársággal. A polgárság körében azonban még nem mutatkozik valami nagy érdeklődés a választások iránt. Az emberek el vannak foglalva a maguk bajával. Egyelőre csendes még min-

den, még nincsen semmiféle erősebb hullámmás.

A központi választmány különben tüstént tart, amilyen valószínűleg megállapítják a választás napját. A mozgalmak csak ezután kezdenek erősebben megnyilvánulni. Ezután kezdik majd a je-

löltek érdekében gyűjteni az ajánló aláírásokat.

Előreláthatólag két komoly jelölt lesz Baján:

Dr. Kiss György volt kormánybiztos és Valkó Lajos kereskedelmiügyi miniszter. A választási harc ez a két jelölt körül fog lezajlani.

Oriási terror előzi meg a jugoszláv választásokat.

Csak diktatura mentheti meg az államot.

Szabadka. Március közepén kezdődnek meg a választások, melyeket minden képzeletet felülmúló terror előz meg. Az a vélemény alakult ki, hogy az új parlamentben egyik pártnak sem lesz kormányképes többsége és ezzel kapcsolatosan azt is beszéltek, hogy fokozatosan a diktatúrát akarják bevezetni. A kormánylapok azt írják, hogy a mai helyzetben csak a diktatura mentheti meg az államot és Pasic már a király előtt is kifejtette ezt az álláspontját.

Megérkezett a törökök ellenjavaslata.

London. A sajtó addig is, amíg a választásjegyzék Angorából megérkezik tartózkodó hangon foglalkozik a török békével. A lapok szerint az egyetlen kommuniké, amelyet ebben az ügyben a nyilvánosság számára kiadtak, úgy volt fogalmazva, hogy az alig szolgált egyebren, mint találgatásokra.

Reuf bej török miniszterelnök azt táviratozta a Daily Mail konstantinápolyi külön tudósítójának, hogy a török ellenjavaslatok, amelyek után vannak, olyanok, hogy azok a világbéke érdekeit szolgálják. A világ be fogja látni, hogy a törökök minden eszközt megragadnak a béke érdekében.

Konstantinápoly. Angorából külön futár elhozta a török ellenjavaslatokat, melyeket Anglia, Franciaország és Olaszország kapnak kézbe. A javaslat egy-egy példányát megküldik az Egyesült Államoknak és Japánnak is. Az angorai nemzetgyűlés a szövetségesek válaszáig elnapolta magát.

London. Konstantinápolyi lapok párisi forrásból azt jelentik, hogy a törökök újabb tárgyalásai nem Lausanneban, hanem Konstantinápolyban lesznek.

London. Az angol kormány a lausannei konferenciáról két könyvet bocsátott ki.

Csendőrök a román parlament folyosóján.

Bukarest. Az alkotmányreformjáról szóló javaslatot terjesztették a kamara és szenátus elé. Tegnap történt meg először, hogy a reformjavaslat tárgyalására az ellenzék is teljes számban fel-

vonult. Amikor az előadó szólamra emelkedett, a nemzeti polgári parasztpárt és a néppárt tagjai kivonultak a tereméből, csupán Jorga ellenzéki képviselő maradt benn és törvénytelennek

Meghívó.

A BAJAI EGYSÉGES PÁRT
1. évi március hó 11-én, azaz
vasárnap délelőtt 11 órakor
az Ipartestület nagytermében
nemzetgyűlési képviselőt

jelölő gyűlést

tart. — Felkéri a város polgárait, hogy ezen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Az intéző bizottság.

mondta a kormányt és az országgyűlés: és kijelentette, hogy ezt az alkotmányreformot nem fogja megszavazni. Kétségtelenül keltett, hogy a parlament folyosóján négy elszert vezetés mellett csendőrök vonultak fel. A minisztertanács elhatározta, hogy amennyiben az ellenzék tagjai közül a reformjavaslat tárgyalása alkalmával antiparlamentáris kifejezést használna, a harmadszori felszólítás után két csendőrral kivézetetik a tereméből. A törzsszülött alkotmányjavaslatot ma délelőtt tárgyalják újból. Bratianu kijelentette, hogy ha török vagy szakad, megszavaztatja javaslatát.

A franciák erőszakoskodása.

Páris. Az Information tudósítója jelenti Essenből, hogy a február végéig előállított szövegeket, most a blokkosság feltartóztatja. Ennek oka valószínűleg az, hogy sem Hollandia, sem Németország nem szándékosnak leróni a szenadót. Ebben az ügyben egyrészt Páris és Brüsszel, másrészt Hollandia közt folynak a tárgyalások.

Dortmundból jelentik, hogy az alpolgármestert a franciák letartóztatták.

50 pár magas női CIPŐT 3000 K-tól 4500 K-ig elárusít: STELLNER ZSIGMOND cipő-üzlete Baja, (Grauug-ház) Vörösmarthy ucca 1

Állapot és képességét ne tudják érvé nyújtani. A pénzügyigazgatóság-tól nyert értesítés szerint az igazságosság illetékes ügyosztá-lyán (dr. Binder) kénséggel ki-adják.

— Mozi lesz Szent-ivánon. A szentiváni kultúra halálát bizonyítja az a körü-mény, hogy a szokásos nap-okban meggyilk a felsőosztá-lyi mozgóképszínház. A mozi Hubert Ferenc tanító alapítja meg.

— A kereseti adó ügyé-ben a következő hirtelmezt becsatolta ki a pénzügyigaza-tóság: A kir. pénzügyminis-terium folyó évben kelt és kiadott 15708 VII. n. 1923. számú kör-rendeletével az általános kereseti adó kivételére szolgáló bevállá-sok beadására vonatkozó munkaközeit, illetve a határidőt — továbbá a határidőig befűgess-tesse. Ez az intézkedés nem vonatkozott azonban arra, hogy a munkaadók a náux alkalma-ságban levő alkalmazottakat be-re jelentésként, csak az alkalmas tok nyilvántartására és az utánuk fizetendő — de az alkalmazotti munkabérből levonható általa-mos kereseti adó fizetési médo-szára és kezelésére vonatkozó rendelkezéseket nem kapta meg a vár-si tanács felhívataik tá-hát azon munkaadók, akik ezen bejelentési kötelezettségüknek eleget nem tettek, hogy az ut-rógon tegyék meg a városi adó-ügyosztály 21. számú szabálya-ban kapható bejelentési nyom-tvány felhasználásával. Egy-idejűleg felhívataik mindazon munkaadók, akik folyó évi ja-nuár hó 1-től alkalmazottjaik után esedékes általános kereseti adót már levonták, vagy levon-ják, hogy ezen levont vagy le-vonszandó kereseti adót az a céla-ról szolgáló adóívea a városi pén-ztárba szolgáltatassák be azonnal, jövőben pedig addig, amíg e tárgyban újabb intézkedés nem lesz — minden hó 1-én. Baja, 1923. március hó 6-án. Városi tanács.

x Gyomorhurtnál, máj-betegségeknel és epeköveknél a FERENC JÓZSEF keserűvis használatá gyakran rendkívül jó szolgálatot tesz.

Bukaresti lapvélemény a román kormány erdélyi politikájáról.

Bukarestből jelentik: Politikai körökben nagy felháborítást kelt az Adaverul egy cikke, amelyben a kormányt Erdélyrel és az erdélyiekkel szemben követeli politikáját teszi kritika tárgyává. A cikk megállapítja, hogy az Avarescu kormány alatti mag-indult, vasvillával való egyes-gesítési politika megbukott és az ellentétek Erdély és a régi királyság között egyre foko-sodnak.

Az ellentétek kiélesedésének oka az, hogy a kormány nem veszi figyelembe az erdélyiek hagyományait, szokásait és rájuk kényszeríti a régi királyság törvényeit. A választásokat meg-hamisították és a szavazatok so-

rán kisebbségben maradt jelöl-eket képviselőknél nyilvánítá-sak. A magyar uralom idején az erdélyi választó megszokta, hogy leadott szavazata érvényes volt és a román szavazó is a maga jelöltjére szavazhatott, míg most az egész falu egy-hangulag a nemzeti párti, tehát ellenzéki jelöltre szavaz, egyet-len ember sem akar a kormány jelöltjére szavazni s az erde-mény kihirdetésekor mégis a kormány jelöltje győz sok száz szavazattal, míg az ellenzéki jelölt 10—15 voksot kap. Így veszik bele a román paraszt lakába — fejeződik be a cikk — az a gondolat, hogy Buka-restből csak igazságtalanság jön.

még kétszer-háromszor talál-koztam vele

Beszélgés közben magár-dentem tőle, hogy mit szól a franciák mostani Ruhr-vidéki akciójához. A francia újságíró elkeveredetten felelt:

— Azt hiszi, hogy en telessik a francia kösvéleménynek? De-hogy? Csak hogy a francia kös-állapotot ma teljesen süllőittek. Tudja mindent, hogy a Ruhr-vidéki akció Franciaország rom-lásához vezet, csak hogy ma nem lehet Franciaországban jónan hangon beszélni. A háború előtti senkik kerültek felelőre és azok a hangadók. Ha egy fran-cia újságíró ma megírja Sasintém a véleményét a Ruhr-vidéki ak-cióról, az használat, vagy né-met „B che“, vagy a németek által lepusztított német kém. Ma Franciaországban nem lehet jó-sannul beszélni — fejezte be ér-dekes nyilatkozatát a francia újságíró.

Sokan tudják, hogy igazságtalanság történni a németekkel de senki sem meri ezt hangosan mondani, mert senki sem sze-reli, ha róla azt hirdeti, hogy német kém, vagy haszárú ó

Angliában 18 éven aluli gyerekeknek nem szabad korcsmazni.

London. Az angol alsóházban törvényjavaslatot fogadtak el 388 szavazattal 56 al szemben, mely-ben megtiltják, hogy korcsmazban 18 éven aluli gyerekeknek italt szolgáljanak ki.

A magyar-osztrák tárgyalások.

Bécs. A magyar-osztrák tár-gyalásokban részvevő delegá-tusok tegnap teljes ülésit tartották, melyen a külügyi albizottság tagjai tették meg jelentésüket.

Mai zürichi nyitás:

Budapest 0:17:25. Berlin 2:57 Hollandia 2:11:55 Newyork 5:35 London 2:52:1 Páris 3:27 Milánó 2:55:5 Prága 1:59:5. Budapest 17:5, Belgrád 5:58. Szófia —, Varsó 1:25, Bécs 0:00:75, osztr. bályegység 0:00:74 5

VISZKETE G rühesség ellen használja arérgőta bővél ANTISCABIN magyar neve Boróka-kenőcsöt Kistégely ára 150 K Nagytégely ára 200K Kapható minden gyógyszerertán. vidéki szétválasztás: KOZMOSCHÉMIAR. I. Budapest, IX. Ráday-utca 12.

Magyar mérnök — francia újságíró.

Egy francia újságíró érdekes nyilatkozata.

Lapunk egyik munkatársa egy mérnökkel beszélgetett, aki igen érdekes dolgokat mondott el a háború előtti hónapokról és Franciaország mostani dolgairól.

A feleségem — mondta a mérnök — Párisban nevelkedett magyar lány. 1914. évi május hó elején szabadságidőmet arra használtam fel, hogy feleségem-mel együtt kizutunk Párisba ottani magyar rokonaink és feleségem ismerőseinek látó-gatására.

Hasznataimuk előtt a feleségem kíváncsiára egy kis né-met katarmeni franciá városba utaztunk, hogy meglátogassuk egy ott lakó iskolatársát. Esti hat órakor érkezünk meg. A szállodában megérkezve előnk tetto a szobapincér a bejelentő-lepot, amelyet én az utolsó esti slendrián módon felülélesen állí-tottam ki. Alig vite el a beje-lentőlapot a szobapincér, írtt maga a szállodás és arra kért, hogy pontosan állítsam ki, mert katarmeni városban vagyunk — agymond — itt minden idegent fokozottabb figyelemmel kísérnek

— A városnak összesen 40 ezer lakója van, maodta a számlódás, de 80 000 főnyi katonai helyőrség, csak telessik a pol-gári lakosságot. Azra is kért a szállodás, hogy különösen nagy pontosággal állítsam ki azt a rovatot, amely utazásom célja iránt érdeklődik. Ide a valósá-got írtam: Ismerős látogatása.

Amikor elvégeztük ezeket a formázásokat, elmentünk feleség-em barátjához a lakására. Tulán 10—15 percere voltunk ott már jött egy rendőr, hogy meggyőződés, vajon valóban ott vagyunk e? A rendőrnek elmondtam, hogy letelt a sza-badságom és ezért még az este 9 óra 30 perexor utazom Ami-kor a pályaudvaron megjelen-tünk, felhívást mögöttünk megiat a dőltáni rendőr is szinte a kapuig kísért. Megjegyzem, hogy ennek a 40.000 lakosúgu vá-rosnak olyan pályaudvara volt, mintha egy millió városban volna. Óriási színházata a legnagyobb személy és teher-fergalom lebonyolítására volt alkalmas. Világos, hogy Fran-ciaország már 1914. májusában felkészült a háborúra.

— A múlt héten — beszélt a mérnök — Budán jártam. Egy idegen ember egy német Bedekert lapozgatott és tétován tekintget körül. Megszólítottam német nyelven, hogy keres-e valamit. Az idegen franciául felelt és elmondta, hogy francia újságíró, aljött megnézni Bu-dapestet, de nem ismeri ki ma-gát. Bu elkalauzoltam őt, ezután

Márc. 10-én szombalon d. u. 4, 6, 8 ó. Hatalmas méretű olasz attrakció Halálos mámor egy lemondó lélek tragédiája 6 felv. Főszerepben: MARIE DORO és ALESSANDRO FALVINI. Ezen filmet 18 éven feljűiek nézhetik meg

URANIA MOZGÓ BAJA Monreo kapitány alakkal történetet 5 felvonásban. Főszerepben: WILLIAM S HARTH.

Házipari VÁSZA SZÖVŐ k és a z... edővászat varrás... törűbűsöt, konyhart... és egyéb VÁSZA árut. o Bér... elvállal o KOVA... IMRE Szerem... ca 85. szám

Szén eladó Szerem... ucca 65.

Eladó -:- Bel... ban egy ház, lak... onnalátvehető Fodor, De... ferenc u. 6/B

Csereszélyha és egy Sger varró-gép, minitű jókar-ban adó. Cima adóban.

Szt. László 30. sz. lak-ház mellé... ségekkel és 6000 □... és föld, rajta lévő... tettel, kuttal és deszka-... raktárral... adó. Értekezni... dr Fehér János ügy... irodájában.

Perzsazőnyeg szöve... keket legmoder... lleiben 00 00 Kulcsá Sándor 00 00 Baja, Szerem... ucca 23

Építőmesterek és építetők figyelmébe!
 Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízátthatlan allandó raktár és egyed-
 arúelitőhely az
Első Bajai Malomépitő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kölcsey-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sarok)

ABADIE
 valódi francia
 szivarka hüvely

Hamis fogakat
 darabonként 200 K ért vesz
Kemény Sándor
 fogtechnikus
 Tóth Kálmán u 8. d. c. 10 1 ig

Üzlet-áthelyezés.
 Fränkl és Horváth mecha-
 nika raktárát a Grausug-
 féle üzlethelyiségből a
BUDAPESTI UT 15. SZ.
 alá helyezte át.
Uj és használt
varrógépek,
 allandóan raktáron.
 Cipész tűrgépek, cylinder,
 szabó, szűcs és csatlós
VARROGÉPEK.
 Kerékpárok, kötő gépek,
 gramofonok, szablámpák,
 karbidlámpák és villany-
 cikkek.
 Varrógéptűk, kötőgéptűk,
 gramofontűk. Nagy javító
 műhely. Pontos és előnyös
 kiszolgálás. — Tisztelettel
Fränkl és Horváth.

HIRDESSEN
 „FÜGGETLEN MAGYARSÁG”-BAN
Első Jánosalmi
Mészégető és Építő-
anyagok R-T.
 Jánosalmi mészégető-
 telepe és előcsődő, lával
 égetett **FEHÉR**
darabos mész
 mindenkor napi áron.
 Ugyanitt az **ÖSSZES**
ÉPÍTÉSI ANYAGOK a
 legelőőbb árban kaphatók
 Megrendeléseket ké-
 rünk a fenti címre János-
 almán, vagy
ZALLEL MIKSA
 építési irodéja
 Baja, Bethlen Gábor-u. 5.

Sajátégetésű fával égetett darabos
MÉSZ
 Portland **CEMENT**
 retorta **BÜKKFASZÉN**
 allandóan kapható:
Spitzer Illés
BAJA,
Budapesti-ut 9. Vásártér.
 Telefonszám: 121.
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

Diókokszt (Budapesti gázgyári)
Poroszszen (Saarvidéki)
Pécsi brikett (Kovácshegy)
Tataitojásbrikett (Szabafittésre)
Salgótarjáni darabos szén
 allandóan kapható:
Schön és Bajai
 örökös **Schön Antal és Géza** szénnagykereskedőknél
 Iroda: Haynald-utca 13. —: Telefon 28.

Butormintaraktár áthelyezés
 Van szerencsém a n. é. közönség szives
 tudomására hozni, hogy
városi mintaraktáramat
 a Főtéren a Bajavidéki Közgazdasági Bank
 épületében volt helyiségéből saját házamban
Kossuth Lajos-utca 23. sz.
 alá helyeztem át. Tisztelettel
Pollák József
 butorgyáros.

MEGJELENT
 a Magyar Magtényésztési R.T.
 Monori Meghíradásának 1923. évi
 képes főárjegyzéke.
 86 leírást tartalmaz az összes
 gazdasági konyhakerti
 és virágmarvakról.
 továbbá fagygyökért, gyögygyöké-
 nygyökért, növényvédőszerkekről, kerti
 szerződmekről, méhészkerti eszközökről
 ismerteti az eredeti
 hatvani nemesített sörárpát
 és nemesített őszibuzát.
 Leírás közt a valódi (nem utánozható)
 kielvárosi csekeprómagról
 Érdeklődők
 ingyen és bérmentve
 kapják.
 Budapest, IV. Kezeli Lajos u. 3.
 Telefon 66 53, 66-54
 Sürgősség: GRANARIUM

Hangszerek. — Zongorák.
Gramofonok.
 Minden hangszertekért jótémitat vállalkozunk!
 Képző-
 udvari **Hangszergyár**
Sternberg
 Budapest, Rákóczy-ut 60/c
 minden sajtó poltetőjében
 Isja meg azonban, hogy milyen hangszere
 van szüksége és mi arról a legelőőbb
 árú árjelölést, ha csak utólagra kívánunk.
 Ismerkedés hangszereit kitérő postán
 gyárunk. — Ismerkedés utólagos árak.
 Összesen a legelőőbb árú hang-
 szerekről ingyen és bérmentve küldjük
 megrendelőinknek.

Éjjeli inoepció
 március 5 től március 11-ig
 reggeli fél 8 óráig és vasár-
 nap délután nyitva
GYARMATI EMIL
 Gyógyszertára

Dacára a magas
Cement áraknak
 jutányos áron ajánlok
 Cementlapokat
 Kutgyűrűket
 Cementcsöveket
 Disznó és itató **váljukat**
 Esőviz medencéket
 Lábazati köveket
 Sirkereteket
 Műkölépcsőket
Grünhut Miksa
 Spitzer féle téglák és cement-
 árujár. Telefon 160.

Magyarországi a Corvia-nyomda győri részlege Baja (Fodor Károly és Társa)

Kiadó és lapkiadó: a Független Magyarország kiadóvállalat. A Kiadóért felelős: Fodor Károly